

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นวิจัยกึ่งทดลอง(quasi-experimental research) แบบกลุ่มเดียววัดผลก่อนและหลังการทดลอง (one group pretest-posttest design) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวต่อความเครียดในการดูแลของผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภทโรงพยาบาลน่าน อำเภอน่าน จังหวัดน่าน ระหว่าง วันที่ 5 กันยายน ถึง วันที่ 10 พฤศจิกายน 2552

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่ ผู้ดูแลที่เป็นโรคจิตเภท ที่พาที่เป็นโรคจิตเภท มาตรวจรักษาหรือรับยาแทนที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน จำนวน 15 ราย เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงตามคุณสมบัติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษานี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบสอบถามความเครียดในการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทซึ่งสร้างโดย อัจฉราวรรณ ตรีวง และ ภัทราภรณ์ ทุงปิ่นคำ (อ้างใน อัจฉราวรรณ ตรีวง, ภัทราภรณ์ ทุงปิ่นคำ และ ทิพาพรวงศ์หงษ์กุล, 2548) ตามกรอบแนวคิดของ ลาซารัส และ โฟล์คแมน (Lazarus & Folkman, 1984) ผู้ศึกษาใช้เครื่องมือต้นฉบับโดยไม่ได้ดัดแปลงเนื้อหาใดๆ จึงไม่ได้นำไปหาค่าความตรง (content validity) แต่นำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือที่แผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลน่าน จังหวัดน่าน ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.91

2. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา ได้แก่ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว ซึ่งสร้างขึ้นโดย ภัทราภรณ์ ทุงปิ่นคำ และคณะ (2548)

ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาและเก็บข้อมูลด้วยตนเองตามแผนกิจกรรมและระยะเวลาที่กำหนด สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคล และใช้สถิติการทดสอบค่าเฉลี่ย 2 กลุ่มสัมพันธ์กัน (paired T- test) ในการทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนความเครียดก่อน และหลังจบโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว

ผลการศึกษา

ผลการศึกษา พบว่าคะแนนความเครียดในการดูแลของผู้ดูแลผู้ที่เป็น โรคจิตเภทหลังได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวมีคะแนนความเครียดน้อยกว่าก่อนได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากงานวิจัยในครั้งนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับ โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว มีระดับคะแนนความเครียดหลังได้รับ โปรแกรมลดลงกว่าก่อนได้รับ โปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ดังนั้นผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้

1. ควรนำโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวมาใช้ในการเพิ่มทักษะในผู้ดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภททุกราย ในโรงพยาบาลน่าน้อย จังหวัดน่าน หรือหน่วยบริการและโรงพยาบาลอื่นๆ เพื่อเพิ่มประโยชน์ส่วนบุคคลให้กับผู้ดูแลในการจัดการกับสถานการณ์ในการดูแล ส่งผลให้ความเครียดจากการดูแลลดลง

2. ควรนำโปรแกรมไปเสนอหัวหน้างานและผู้บริหาร เพื่อกำหนดเป็นนโยบายในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้ที่เป็นโรคจิตเภทให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป คือ

1. ควรมีการวัดทักษะการดูแลผู้ที่เป็นโรคจิตเภทก่อนเข้าร่วม โปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัว ว่าบกพร่องในทักษะใด แล้วให้ทักษะในส่วนที่บกพร่อง เพื่อให้ทักษะแก่ผู้ดูแลตรงกับ ความต้องการของผู้ดูแลอย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาและติดตามประเมินผลระยะยาว เช่น 3 เดือน, 6 เดือน, 9 เดือน, 12 เดือน เป็นต้น เพื่อประเมินความยั่งยืนของผลโปรแกรมการดูแลผู้ป่วยจิตเวชโดยครอบครัวต่อความเครียดในการดูแลต่อไป